

ਮੋਡੀਊਲ 8 – ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ Module 8 – Dialysis Medications

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਡਾਇਲਿਸਿਸ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਤਰਲ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦਵਾਈਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਅਤੇ ਨਰਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਕਿਵੇਂ ਲੈਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਕਿਆਸੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗੁਰਦਾ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਘਰੇਲੂ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਟੀਮ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਓਵਰ-ਕਾਊਂਟਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈਆਂ, ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ, ਵਿਕਲਪਕ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਖੁਰਾਕੀ ਸੰਪੂਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣਯੋਗ ਗੱਲਾਂ

Things to remember about your medications

- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਲਰਜੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਅਤੇ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।
- ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖੋ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੋ, ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਦੇਵੋ।
- ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹ ਦਵਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।
- ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਦੇਖੋ। **ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਐਕਸਪਾਇਰਡ) ਦਵਾਈ ਨਾ ਲਓ।**
- ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਹਰ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਓ।
- ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਨਾ ਬਦਲੋ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਵਿਟਾਮਿਨ ਅਤੇ ਖਣਿਜ Vitamins and minerals

ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਟਾਮਿਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਆਦਰਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੇ ਦਾ ਰੋਗ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਇਕੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ, ਜਾਂ ਡਾਈਟੀਸ਼ੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਮਿਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਖਣਿਜ ਜਾਂ ਹਰਬਲ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਓ।

ਗੁਰਦੇ ਲਈ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨ Kidney multivitamins

ਗੁਰਦੇ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਆਮ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ਰੈਪਲਾਵਾਈਟ ਅਤੇ ਰੈਨਾਵਾਈਟ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਸੁਮੇਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀਮੋਡਾਇਲਿਸਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨ ਲਓ। ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਹੀਮੋਡਾਇਲਿਸਿਸ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ (ਐਨਾਲੋਗਸ) Vitamin D (analogues)

ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਲਸਿਟਰੀਐਲ ਜਾਂ ਐਲਫਾ ਕੈਲਸੀਡੋਲ (One-Alpha® - ਵੰਨ-ਐਲਫਾ) ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਪੈਰਾਥਾਇਰੋਇਡ ਹਾਰਮੋਨ (ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਚ.) ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹਾਰਮੋਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਲਸੀਅਮ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੇ ਦੇ ਰੋਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਪੈਰਾਥਾਇਰੋਇਡ

ਹਾਰਮੋਨ (ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਚ.) "ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ" ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਚ. ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੱਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਮਣੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਚ. ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਯੋਗ ਗੱਲਾਂ Things to know about vitamins

- ਆਪਣੇ ਡਾਇਐਲਿਸਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੰਪੂਰਕ ਲਓ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਐਕਸਟੈਂਡਿਡ ਡਾਇਐਲਿਸਿਸ 'ਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡਾਈਟੀਸ਼ੀਅਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
- ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਓਵਰ-ਕਾਊਂਟਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਨਾ ਲਓ।

ਆਇਰਨ Iron

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲਾਲ ਸੈੱਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਆਇਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡਾਇਐਲਿਸਿਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਇਰਨ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ (ਨੈਫਰਾਲੋਜਿਸਟ) ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਇਰਨ ਦੀ ਉਹ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ।

- **ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਇਰਨ:** ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਇਰਨ ਲਓ ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਪੇਟ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਲਕੇ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਸਨੈਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲਓ। ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਇਰਨ ਅਤੇ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਾ ਲਓ। ਨਾਲ ਹੀ, ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਇਰਨ ਨੂੰ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕੇਫੀ ਨਾਲ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।
- **ਆਇਰਨ ਸੂਕਰੇਜ਼ (Venofer® - ਵੈਨੋਫੇਰ) ਜਾਂ ਸੋਡੀਅਮ ਫੈਰਿਕ ਗਲੂਕੋਨੇਟ ਕੰਪਲੈਕਸ (Ferrlecit® - ਫੈਰਲੇਸਿਟ):** ਡਾਇਐਲਿਸਿਸ ਦੇ ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਇਰਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਹੇਮ ਟੀਮ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਈ.ਵੀ. (ਇੰਟ੍ਰਾਵੀਨਸ) ਆਇਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਇਰਨ ਸਿੱਧਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਗਾਂ ਅੰਦਰ ਵਗਦੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਇਰਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਇਸ ਆਇਰਨ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਈ.ਵੀ. ਰਾਹੀਂ ਆਇਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨਰਸ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾਇਐਲਿਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਰਿਥਰੋਪੋਇਟਿਨ-ਈ.ਪੀ.ਓ. (EPREX® - ਐਪਰੈਕਸ ਅਤੇ ARANESP® - ਅਰੈਨਸਪ) Erythropoietin-EPO (EPREX® and ARANESP®)

ਸਿਹਤਮੰਦ ਗੁਰਦੇ ਇੱਕ ਹਾਰਮੋਨ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨ ਮੈਰੇ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਲ ਸੈੱਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਰਮੋਨ ਨੂੰ ਐਰਿਥਰੋਪੋਇਟਿਨ ਜਾਂ ਈ.ਪੀ.ਓ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਫੇਲ ਹੋ ਰਹੇ ਗੁਰਦੇ ਅਕਸਰ ਇੰਨਾ ਈ.ਪੀ.ਓ. ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਠੀਕ ਰਹਿ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਲ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ **ਅਨੀਮੀਆ** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਐਰਿਥਰੋਪੋਇਟਿਨ ਦੇ ਆਮ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਲ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਊਰਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਈ.ਪੀ.ਓ. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ:

- ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਲ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਦਾ ਹੈ
- ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਵਧਦਾ ਹੈ
- ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਈ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਗੋਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਈ.ਪੀ.ਓ. ਦਾ ਟੀਕਾ ਚਮੜੀ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਪਰਤ ਵਿੱਚ (ਸਬ-ਕਿਊਟੇਨੀਅਸ ਭਾਵ ਐੱਸ.ਕਿਊ.) ਜਾਂ ਨਾੜ ਰਾਹੀਂ (ਇੰਟ੍ਰਾਵੀਨਸ ਭਾਵ ਆਈ.ਵੀ.) ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਈ.ਪੀ.ਓ. ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਬਦਲਣਾ Adjusting your EPO dose

ਤੁਹਾਡੇ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆਇਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ – ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖੂਨ ਦੇ ਲਾਲ ਸੈੱਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਅਤੇ ਆਇਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ Eprex®/ Aranesp® ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ-ਥੱਲੇ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲੀਨਿਕ ਦੀ ਹਰ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

EPREX® (ਐਪਰੈਕਸ) ਅਤੇ ARANESP® (ਅਰਾਨੈਸਪ) ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣਯੋਗ ਗੱਲਾਂ Things to remember about EPREX® and ARANESP®

- EPREX® (ਐਪਰੈਕਸ) ਅਤੇ ARANESP® (ਅਰਾਨੈਸਪ) ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ।
- EPREX® ਅਤੇ ARANESP® ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਰਿੰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ EPREX®, ਜਾਂ ARANESP®, ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾਲ ਇੱਕ 'ਕੋਲਡ ਪੈਕ' ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਫਰਿੱਜ ਅੰਦਰ ਰੱਖੋ।
- ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਰੱਖੋ।
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਓ ਨਹੀਂ।
- ਜੇ ਦਵਾਈ ਐਕਸਪਾਇਰ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਗੰਧਲੀ ਹੋਵੇ, ਰੰਗ ਉੱਡਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਫਰਿੱਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਿੱਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰੋ।

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ Blood pressure medications

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਜਾਂ ਐਂਟੀ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸਿਵ ਦਵਾਈਆਂ, ਵਧੇ ਹੋਏ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਧੂ ਤਰਲ ਨੂੰ ਕੱਢਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਦਵਾਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਲੱਛਣ:

Symptoms to be aware of when on blood pressure medications

ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ: ਆਪਣੇ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੱਕਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।

ਤੁਹਾਡਾ ਬੀ.ਪੀ. ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: _____

ਖੰਘ: ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਕਾਰਣ ਖੁਸ਼ਕ ਖੰਘ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।

ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਧੀਮੀ ਹੋਣੀ: ਬੀ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਨੂੰ ਹੌਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ 50 ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਾਰੀ ਧੜਕੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।

ਗਤਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਵਾਈਆਂ - ਹੈਪੇਰਿਨ Anticoagulants — heparin

ਹੈਪੇਰਿਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਂਟੀਕੋਐਗੂਲੈਂਟ (ਗਤਲਾ ਵਿਰੋਧੀ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਤਲਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰਫਰਿਨ, ਕੁਮਾਡੀਨ, ਪਲੈਵਿਕਸ ਅਤੇ ਐਂਟਰਿਕ ਦੀ ਪਰਤ ਵਾਲੀ ਐਸਪ੍ਰਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੀਮੋਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡਾ ਖੂਨ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿਊਬਾਂ ਅਤੇ ਫਿਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਬਣਨ ਦੇ ਕਈ ਆਸਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਹੈਪੇਰਿਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੈਪੇਰਿਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਮਿਕਦਾਰ ਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੀ।

ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈਪੇਰਿਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੂਨ ਵਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈਪੇਰਿਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਬਣ ਜਾਣਗੇ।

ਹੈਪੇਰਿਨ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣਯੋਗ ਗੱਲਾਂ Things to remember about heparin

- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਸਰਜਰੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਪੋਇੰਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੈਪੇਰਿਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਰਸ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਟਾਮਿਨੋਫਿਨ ਜਾਂ ਟਾਇਲਨੋਲ ਲਓ। ਆਇਬੂਪ੍ਰੋਫਿਨ ਅਤੇ ਐਸਪ੍ਰਿਨ ਜਿਹੀਆਂ ਦਰਦ ਨਿਵਰਾਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈਪੇਰਿਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ Signs of too much heparin

- ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੂੰਘੀਆਂ ਰਗੜਾਂ ਲਗਣੀਆਂ।
- ਜਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੂਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੋਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਿੱਚ 15 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਅਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੂਨ ਵਗਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਕਸੀਰ ਫੁੱਟਣੀ ਜਾਂ ਮਸੂੜ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗਣਾ।

ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈਪੇਰਿਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ Signs of too little heparin

- ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਇਲਾਈਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ ਬਣ ਜਾਣਾ।
- ਨਾੜ ਦੇ ਡ੍ਰੱਪ ਚੌਬਰ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣੇ।
- ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਇਲਾਈਜ਼ਰ 2 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਂਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਥਰੋਮਬੋਲੀਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ (ਟੀ-ਪੀ.ਏ. ਜਾਂ Cathflo® - ਕੈਥਫਲੋ) Thrombolytic Medications (t-PA or Cathflo®)

ਹੀਮੋਡਾਇਲਿਸਿਸ ਵਾਲੇ ਕੈਥੇਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਜਾਂ ਫਿਬਰਿਨ ਸ਼ੀਥ ਬਣਨੀ ਕੈਥੇਟਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਣ ਹੈ। ਗਤਲੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਡਾਇਲਿਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਖੂਨ ਦਾ ਵਹਾਓ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਥਰੋਮਬੋਲੀਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦੇ ਗਤਲੇ ਅਤੇ ਫਿਬਰਿਨ ਘੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਟੀ-ਪੀ.ਏ. ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇਖੋ।

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ Antibiotics

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਉਹ ਦਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕਾਰਣ ਹੋਈਆਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾੜ ਰਾਹੀਂ ਬਣੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸੱਟ ਤੋਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛਾਤੀ ਦੀਆਂ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਾਂ (ਯੂ.ਟੀ.ਆਈ.) ਵੀ ਕੁਝ ਆਮ ਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਇੱਕ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦੀ ਸਹੀ ਕਿਸਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੈਂਪਲ ਲੈ ਕੇ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

Things you should know about antibiotics:

- ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਿਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਉਦੋਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਲੈਣਾ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਛੇਤੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਵੀ ਬੇਅਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਅਸਰਦਾਰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਲੱਭਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੱਫੜ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੋਜਿਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਨਾ ਤਾਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਲੈਣਾ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰੋ, 911 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਜਾਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਮਲੀ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗੁਰਦਾ ਦੇਖਭਾਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।
- ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਾਂ ਕਾਰਣ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਲੈਣ ਦੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਝਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਾਂ ਕਾਰਣ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਤ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।

ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ Phosphorus binders

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦੇ ਠੀਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ ਫਾਲਤੂ ਫਾਸਫੋਰਸ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਉਦੋਂ ਕੈਲਸੀਅਮ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਖਾਧੇ ਭੋਜਨਾਂ ਕਾਰਣ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਪੈਰਾਥਾਇਰੋਇਡ ਹਾਰਮੋਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਥਾਇਰੋਇਡ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਲਸੀਅਮ ਖਿੱਚ ਕੇ ਵਾਧੂ ਫਾਸਫੋਰਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਰਣ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ "ਖੁਰਿਆ" ਕੈਲਸੀਅਮ ਤੁਹਾਡੇ ਜੋੜਾਂ, ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਸਫੇਟ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਜਾਂ ਸਿਰਫ "ਬਾਇੰਡਰਜ਼" ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਤੁਹਾਡੇ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਫਾਸਫੋਰਸ ਨੂੰ ਸੰਮਲਿਤ ਕਰ ਕੇ ਜਾਂ ਜੋੜ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਟੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਲਸੀਅਮ ਕਾਰਬੋਨੇਟ, ਕੈਲਸੀਅਮ ਐਸਟੇਟ, ਸਵੈਲਾਮੇਰ ਅਤੇ ਲੈਂਥਾਨਮ ਕਾਰਬੋਨੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਕਿਸਮ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

Things you should know about phosphorus binders:

- ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋ।
- ਫਾਸਫੋਰਸ ਬਾਇੰਡਰਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖੁਰਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਡਾਈਟੀਸ਼ੀਅਨ ਨਾਲ ਬਾਕਾਇਦਾ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਦਵਾਈ Pain medication

ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਵਾਈਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਦਵਾਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਫਿਲਟਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰੋਗਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਗੁਰਦਾ ਦੇਖਭਾਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਓ। ਪਰ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਦ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਮੈਡੀਕਲ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਮਲੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

